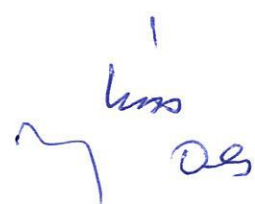

A Költségvetési Tanács Véleménye**Magyarország 2017. évi központi költségvetési törvényjavaslatának
zárószavazásához****I.****A Vélemény elkészítésének előzményei, jogszabályi alapja és nyilvánossága**

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács, KT) a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stabilitási törvény) 25. §-a alapján alakítja ki a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat elfogadásához szükséges – az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti – előzetes hozzájárulásra vonatkozó álláspontját. Ennek során a Tanács azt vizsgálja, hogy az egységes költségvetési törvényjavaslat megfelel-e az államadósság-mutató mértékére vonatkozó, az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében előírt csökkenés követelményének.

A Tanács a – Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről kialakított – 2/2016.04.21. számú Véleményében az államadósság-szabály teljesülésével kapcsolatban megállapította, hogy a Stabilitási törvény szerinti – változatlan árfolyamon számított és az EU támogatások elmaradása miatti adósságnövekedéssel korrigált – 2016. év végi adósságmutatónak (GDP 73,5%-a) és a 2017. év végére számított adósságmutatónak (GDP 71,9%-a) a törvényjavaslat tervezetében bemutatott alakulása alapvetően összhangban van a 2016. évi várható és a 2017. évi tervezett gazdasági és költségvetési folyamatokkal, tehát teljesül az Alaptörvényben rögzített államadósság-szabály. Mindazonáltal az adósságmutató csökkenésének mértéke a tervezetben szereplő 1,6 százalékpontnál alacsonyabb lehet (többek között a GDP-deflátor meglehetősen magasra becsült értéke miatt), de még elegendő tartalékot biztosít a kockázatok fedezésére. Véleményében a KT megállapította azt is, hogy az adósság-ráta csökkenés tervezett és várható mértéke megfelel az EU államadósságra vonatkozó követelményének is.

A Tanács indokoltnak tartotta, hogy a költségvetés tervezete az előre nem látható feladatokra (kiadásokra, esetleges bevételi elmaradásokra) háromféle tartalékképzést is előír.

A Kormány az Országgyűlésnek benyújtott T/10377. számú törvényjavaslatában – a KT Véleményét megfontolva – az Országvédelmi Alap előirányzatát 10 milliárd forinttal (60 milliárd forintra) megemelte. Jelezte továbbá, hogy az Eurostat módszertani állásfoglalása változást jelent a növekedési adóhitel elszámolásában (ez 2017-ben egyenlegjavító hatású), ami kedvezően hat a további beruházások, közérdekű feladatok finanszírozására. A Kormány viszont nem osztotta a KT-nak a személyi jövedelemadó és az általános forgalmi adó előirányzatának emelésével összefüggő aggodalmát. Az államadósság-szabály teljesítését ugyan nem érinti, de kiemelhető, hogy a Kormány válaszában kitért a Tanácsnak az EU strukturális hiányra vonatkozó kritériumának teljesíthetőségével kapcsolatos figyelemfelhívására. Elismerte, hogy 2017-ben a vállalt célértéknél magasabb lesz a strukturális egyenleg, és megfogalmazta, milyen módon kíván megfelelni annak a következő években.

A KT által véleményezett tervezethez képest az Országgyűlésnek benyújtott T/10377. számú törvényjavaslatban nem változtak számottevően az előirányzatok. A bevételi főösszeget csupán 2,7 milliárd forinttal (0,02 százalékkal), míg a kiadási főösszeget 19,1 milliárd forinttal (0,1 százalékkal) megnövelő változásokat figyelembe véve a Tanácsnak a tervezetre tett megállapításai a benyújtott törvényjavaslatra is helytállóak voltak. Az Országvédelmi Alap előirányzatának megemelését a Tanács elnöke a törvényjavaslat általános vitájának kezdetén elmondott exopozéjában – mint pozitívumot – külön kiemelte.

Az Országgyűlés a 2017. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslattal egyidejűleg tárgyalta az adózással összefüggő egyes törvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló T/10537. számú törvényjavaslatot, továbbá a Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló T/10536. számú törvényjavaslatot.

Az Országgyűlés elnöke 2016. június 7-én az OE-40/515-1/2016. számú levelével megküldte a Tanács elnöke részére a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló – az Országgyűlés által elfogadott módosítások átvezetését is tartalmazó –

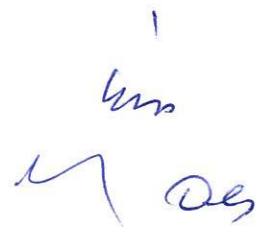
T/10377/1167. számú egységes költségvetési törvényjavaslatot, kérve a Tanács Stabilitási törvény 25. §-a szerinti véleményét az államadósság-szabálynak való megfelelelésről, valamint az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulás megadását a költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához.

II.

A Költségvetési Tanács Határozata

A Tanács a 2016. június 9-én tartott ülésén Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló T/10377/1167. számú egységes költségvetési törvényjavaslatnak a Stabilitási törvény 25. §-a szerinti vizsgálata alapján – egyhangú döntéssel – az alábbi határozatot hozta.

1. A Tanács megállapítja, hogy a 2017. december 31-i tervezett államadósság-mutatónak a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló T/10377/1167 számú egységes költségvetési törvényjavaslat 3. § (3) bekezdésében rögzített mértéke megalapozott, a Stabilitási törvény előírásai szerint került megállapításra, és összhangban van a törvényjavaslat szerinti költségvetési folyamatokkal. Az államadósság-mutató csökken 2017-ben, következésképpen az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében foglalt követelmény teljesül.
2. A Tanács ebből következően megadja az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulását a T/10377/1167. számú egységes költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához.
3. A Tanács felhatalmazza elnökét, hogy határozatáról írásban tájékoztassa az Országgyűlés elnökét, továbbá az Országgyűlés plenáris ülésén ismertesse a Tanács előzetes hozzájárulással kapcsolatos álláspontját.

III.

A Tanács véleményének indokolása

A T/10377. számon benyújtott törvényjavaslathoz képest az Országgyűlés által elfogadott módosítások – egyenlegükben – azonos összegben (56,4–56,4 milliárd Ft) növelték a központi költségvetés bevételi és a kiadási főösszeget, így a módosítások által a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya nem változott. Nem módosult az államháztartás uniós módszertan szerint számított hiánya sem.

A változtatások jelentős része a közoktatási intézményfenntartás átalakítását szolgálja. A 3000 fő lakosság számot meghaladó önkormányzatok köznevelési intézmények működtetésére irányuló feladatellátásának megszűnésére tekintettel az elfogadott módosítások az önkormányzati alrendszerből mintegy 49 milliárd forintot csoportosítanak át a központi költségvetésbe. Számottevő a különböző mezőgazdasági és vidékfejlesztési célokat; az egyházak működését, programjait, fejlesztéseit; a nemzetiségi önkormányzatok és intézményeik működését, fejlesztését; továbbá a turisztika, a szabadidő- és versenysport fejlesztését szolgáló pótlólagos támogatás. A fogyatékkal élő emberek különböző szervezetei is több pénzből gazdálkodhatnak. A kiadási növekmények forrása – a belső átcsoportosításokon túl – az adó- és illetékbevételek előirányzatának az időközben elfogadott törvénymódosításokkal megalapozott és az előre jelzett gazdasági folyamatokkal összhangban álló megemlése. Ugyanakkor a felülről nyitott előirányzatok összességében 16,2 milliárd forinttal csökkennek, ezáltal növelve ezen előirányzatok túlteljesülésének a kockázatát.

A KT – ahogyan a törvényjavaslat tervezetének véleményezésekor is tette – nem bocsátkozott jelen határozatának kialakításánál az egységes költségvetési törvényjavaslat részleteibe, a változtatások belső arányainak, elosztáspolitikai összefüggéseinek értékelésébe.

A költségvetési gazdálkodás biztonságát megőrzi, hogy a rendkívüli kiadásokra szolgáló és a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatát nem csökkentették. Miután az államadósság-mutató tervezett és várható csökkenése számottevően meghaladja a jogszabályban előírt

ms
M
Olis

mértéket, összességében – a Tanács megítélése szerint – a kockázatok ellensúlyozására megfelelő tartalékok vannak. Az egységes költségvetési törvényjavaslatban ugyanis – azonosan a Tanács által véleményezett törvényjavaslat-tervezettel – a Stabilitási törvénynek megfelelően az államadósság-mutató a 2016 végére várható 73,5%-ról 71,9%-ra csökken. A Tanács az államadósság-mutató csökkenését reálisnak és megalapozottnak, a várható makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal összhangban lévőnek tartja.

A Tanács változatlanul úgy látja, hogy az adósságmutató 1,6 százalékpontos tervezett csökkenése azt jelenti, hogy az államadósság-szabály teljesülhet előre nem látható kedvezőtlen hatások (például a gazdasági teljesítmény átmeneti lassulása, a migránsválság esetleges eszkalálódása miatt jelentkező többletkiadások, a geopolitikai feszültségek erősödése) esetén is.

A KT mindazonáltal az egyensúly fenntartása érdekében továbbra is a tervezéskor tapasztalt fegyelmezett gazdálkodás folytatását tartja indokoltnak a kiadási, valamint a tartalék-előirányzatokkal.

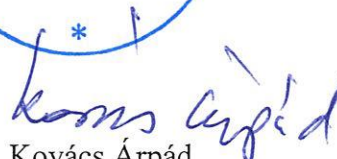
A Tanács 2/2016.04.21. számú Véleményében az államadósság-szabály teljesülésére vonatkozó megállapításának felülvizsgálatát a T/10377/1167. számú egységes költségvetési törvényjavaslatban foglaltak – a fentiek alapján – nem tették szükségessé.

Budapest, 2016. június 9.

Domokos László

Költségvetési Tanács tagja

Kovács Árpád

Költségvetési Tanács elnöke

Matolcsy György

Költségvetési Tanács tagja